

सबसे 'तेज' ग्लोबल महातेज...!

ग्लोबल महातेज

https://epaper.globalmahatej.com/

▲ वर्ष १ ले ▲ अंक : १६८ ▲ बुधवार, दि. ११ मार्च २०२६ ▲ पाने : ४

▲ अमळनेर ▲ किंमत : ३ रुपये Email - globalmahatej@gmail.com

आजचे
अशीष्टचिंतन

श्री. मिलिंद बिन्हाडे
अमळनेर

डॉ. फाल्गुनी शहा
इंटर

श्री. धिरज मराठे
अमळनेर

श्री. अभिषेक पाटील
संचालक - अर्बन बँक, अमळनेर

ब्लॉकमेलिंग करण्याचे धंदे नंदुरबारलाच दाखवा...

आमच्या आमदारांवर कोणताही डाग नाही

भागवत पाटील, मुक्तार खाटीक यांचा माजी आमदारांवर पलटवार

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

अमळनेर : तुमच्याकडे आमदार अनिलदादा पाटील यांच्या विषयी व्हिडीओ क्लिप असल्याचे सांगून ब्लॉकमेलिंग करण्याचे धंदे तुम्ही नंदुरबारलाच दाखवा. तुमच्यावर आहे पण तुमच्या नगराध्यक्षांवर डाग नसल्याचे तुम्ही सांगतात. तसाच आमच्या आमदारांवरही कोणताही डाग नसून ते स्वच्छ प्रतिमेचे विकासाभिमुख नेते आहेत, असा पलटवार राष्ट्रवादी काँग्रेसचे तालुकाध्यक्ष भागवत पाटील व शहराध्यक्ष मुक्तार खाटीक यांनी माजी आमदार शिरीषदादा चौधरी यांच्यावर केला आहे.

याबाबत त्यांनी प्रसिद्धीस दिलेल्या पत्रात म्हटले आहे, की माजी आमदारांनी ती स्वकल्पित व्हिडीओ क्लिप तत्कालीन उपमुख्यमंत्री अजितदादा पवार यांना दिल्याचे सांगितले. मग अजितदादांनी बडतर्फाची किंवा कोणतीच कारवाई केली कशी नाही? आणि मंत्रीपद कसे दिले याचा खुलासा माजी आमदारांनी करावा. तसेच तशी व्हिडीओ क्लिप तुमच्याकडे असतील तर अजितदादांकडे देण्यातके दुधखुळे तुम्ही नक्कीच नाहीत. तुम्ही ती जनतेसमोरच आणली असती हे न समजायला जनताही दुधखुळी नाही. तुमच्या नंदुरबार येथील मारहाणीच्या पराक्रमाच्या व्हिडीओबद्दल तुम्हाला एवढा राग असेल, तर ते व्हिडीओ आम्ही केलेले नसून तुमच्या नंदुरबारकरांनीच केले असल्याने त्याचा राग तेथील लोकांवरच काढा. अमळनेर येथेच नव्हे, तर संपूर्ण महाराष्ट्राने ते उघड्या डोळ्यांनी ते पहिले याचे भान असुद्या. जे घडले तेच व्हिडीओमध्ये असताना त्याचा तुम्हाला एवढा राग का?

डीपी रस्त्यांचे काम उत्कृष्ट असताना तुम्हाला कामाच्या दर्जाबाबत शंका असल्यास विशेष यंत्रणा बोलावून तपासणी करा. त्यासोबत तुमच्या काळात झालेल्या रस्त्यांची देखील तपासणी जरूर करून घ्या. आमदार कोणत्या रस्त्याच्या कामात पार्टनर आहेत हे देखील सिद्ध करून जनतेसमोर आणा. याउलट तुमच्या काळात कशी व कुणाकुणाला कामे दिली गेलीत याची संपूर्ण यादी आमच्याकडे देखील आहे.

पीक विम्याचे पैसे खाल्ल्याचा बालिश आरोप तुम्ही करतात. मात्र, ते पैसे आमदारांना कसे मिळतात किंवा खात्यात कसे येतात ते एक माजी आमदार म्हणून तुम्हाला जरा ज्ञान असुद्या. मदत व पुनर्वसन विभागाकडून डीबीटी यंत्रणेद्वारे शेतकऱ्यांच्या थेट खात्यात ६९२ कोटी जमा झाले असताना काहीतरी तथ्यहीन आरोप करायचे म्हणून करायचे हे माजी आमदार म्हणून तुम्हाला शोभत नाही. तसेच तुम्ही एक माजी आमदार असताना एका सन्माननीय विद्यमान आमदारांबद्दल 'तू' ता शब्द वापरून असंस्कृतपणा दाखवितात हे तुम्हाला शोभत नाही. अमळनेरची अशी संस्कृती मुळीच नाही. तसेच तुम्ही आमच्या भूमिपुत्र आमदारांना गाव सोडावे लागेल, असे वक्तव्य करतात. मात्र, लक्षात घ्या ते येथील भूमिपुत्र असून तुम्हीच उलट उभे आहेत. त्यामुळे आमचे गाव पुढे तुम्हालाच सोडावे लागेल. यापुढे कोणत्याही धमक्या देऊ नका. पालिकेत थोडीफार सत्ता मिळाली आहे, त्याचा काही दिवस आनंद घ्या. अमळनेर शहर व मतदारसंघाचा विकास करण्यासाठी आमचे आमदार सक्षम आहेत असेही प्रसिद्धी पत्रात म्हटले आहे.

आमदार अनिलदादा पाटलांकडून दिशाभूल...

शिरीषदादा चौधरी; पत्रकार परिषदेत आरोपांचे खंडन

जी कामे नियमाप्रमाणे आहेत, त्यांचीच बिले अदा केली जातील

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

अमळनेर : पालिकेच्या विविध विकासकामांच्या बिलांवरून आमदार अनिलदादा पाटील यांनी केलेल्या आरोपांनंतर माजी आमदार शिरीषदादा चौधरी यांनी सोमवार, दि. ९ मार्च रोजी पत्रकार परिषद घेतली. आमदार अनिलदादा पाटील यांनी केलेले आरोप बिनबुडाचे व दिशाभूल करणारे आहेत. जी कामे नियमाप्रमाणे आहेत, त्यांनाच बिले अदा केली जातील, असे त्यांनी सांगितले. नगराध्यक्ष डॉ. परीक्षित बाविसकर, उपनगराध्यक्ष प्रशांत निकम व नगरसेवक यावेळी उपस्थित होते.

आमदार शिरीषदादा चौधरी यांनी सांगितले, स्मशानभूमीचे शेड मंजूर करण्यात आले असले तरी मृतदेह दहन करण्यासाठी लागणारा ओटा (बेड) मंजूर केलेला नाही. त्यामुळे प्रत्यक्षात मृतदेह खालीच जाऊन लागणार आहे. या कामाबाबत थर्ड पार्टी ऑडिट करून कामाचा दर्जा तपासल्यानंतरच बिल अदा केले जाईल. २४ बाय ७ पाणीपुरवठा योजनेचे काम बंद पडले असल्याचा आरोपही बिनबुडाचा आहे. उलटपक्षी माजी नगराध्यक्षा सौ. जयश्रीताई पाटील यांच्या प्रभागात सध्या काम सुरू आहे. पाणीपुरवठा योजनेचा ठेकेदार काम बंद करून अमळनेरच्या जनतेला वेठीस धरत आहे. अशा ठेकेदाराला काळ्या यादीत टाकण्याची कारवाई

केली जाईल. आम्ही स्वतःच्या खर्चाने अनेक कामे मार्गी लावली आहेत. डीपी रस्त्याची रुंदी व जाडी अंदाजपत्रकाप्रमाणे नाही. अंदाजपत्रकात एम-४० दर्जाचे काम देण्यात आले असताना प्रत्यक्षात एम-२० दर्जाचे काम करण्यात आले आहे. सिमेंट, वाळू व खडीमध्ये मोठ्या प्रमाणावर भ्रष्टाचार झाला आहे. गेल्या सात वर्षांत त्यांनी एकही आमसभा झालेली नाही. वाळूचे ठेकेदार कोण आहेत आणि त्यांना कोणाच्या नातेवाईकांना टेंडर दिले जातात, याचा तपास व्हायला हवा. स्वतःच्या स्वार्थासाठी पालिकेला कर्जबाजारी करण्यात आले आहे. अंत्यसंस्कारासाठी गोवरी देण्याबाबत निविदा प्रक्रिया झालेली नाही. मग ५ हजार रुपयांचा दर कुठून आला? आम्ही बोंगस बिले काढणार नाही. दोन महिन्यांत विकासकामे का आणली नाहीत, असा प्रश्न विचारणाऱ्यांनी आधी स्वतः आणलेल्या कामांना किती वेळा मंजुरी मिळाली हे जनतेला सांगावे. आम्ही विकासासाठी प्राधान्य देणार आहोत. आमचे सहकारी नगराध्यक्ष, उपनगराध्यक्ष तसेच सर्व नगरसेवक स्वतः रस्त्यावर उतरून जनतेची कामे करत आहेत. शहराच्या सर्वांगीण विकासासाठी नवनवीन योजना आणण्यावर आम्ही भर दिला आहे. आगामी काळात दर्जेदार कामे करण्यावरच आमचा भर आहे. शहराच्या सौंदर्यीकरणासाठी आम्ही प्रयत्नशील आहोत. विशेष योजना आखल्या आहेत. येणाऱ्या काळात अमळनेरचा चेहरा मोहरा बदलणार आहे. विरोधकांनी राजकारण न करता विकासाच्या मुद्यावर आपली मते मांडावीत. आम्ही विकासाचे राजकारण करणारे लोक आहोत.

पोपट शोपीस असतात, आमचे ढाणे वाघ आणि वाघिणी..!

'शविआ'चे नगरसेवक सचिन बळवंत पाटील यांनीही साधला निशाणा...!!

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

अमळनेर : माजी आमदार शिरीषदादा चौधरी यांनी सोमवार, दि. ९ मार्च रोजी घेतलेल्या पत्रकार परिषदेत लोकप्रतिनिधी बद्दल बोलताना जीभ कशी घसरते ते सर्वांनी ऐकलेच आहे. मी त्यांना हे सांगू इच्छितो, की आमच्या शहराचा विकास

आघाडीचे नगरसेवक आणि नगरसेविका हे साक्षात ढाणे वाघ आणि वाघिणी आहेत. जे फक्त शोपीस असतात त्यांना पोपट म्हणतात. पोपटाला फक्त शोपीस म्हणून ठेवले जाते. जनतेला हे दिसू द्या की सभागृहामध्ये ढाण्या वाघ कोण आहेत आणि पोपट कोण आहेत? तुमच्या हिंमत

असेल तर प्रत्येक सभेचे लाईव्ह प्रक्षेपण करा. पहिल्याच जनरल मिटींगला आमच्या ढाण्या वाघांनी तुमची जी चिरफाड केली आहे. बाहेर येऊ नये म्हणून तुम्ही शहर विकास आघाडीने मागणी करूनही पहिल्या जनरल मिटींगचे शूटिंगचे फुटेज देत नाहीत. तुमच्यात हिंमत असेल

तर प्रत्येक मिटींगचे लाईव्ह प्रक्षेपण दाखवा, असे आव्हान नगरसेवक सचिन पाटील यांनी दिले. तुम्ही किती खरे किती खोटे किती सच्चे आणि किती भ्रष्ट आहोत हे लोकांना दिसू द्या. तुमची नीती चांगली असेल आणि तुम्ही भ्रष्ट नसाल तर लाईव्ह प्रक्षेपण

दाखवायची आणि पत्रकारांना सभागृहात प्रवेश देण्याची हिंमत दाखवा. विधानसभा, विधान परिषद, लोकसभा, राज्यसभा व सर्व ठिकाणी पत्रकारांना सन्मानाने प्रवेश आहे. सर्व ठिकाणी लाईव्ह प्रक्षेपण दाखवले जाते तशी हिंमत तुमच्यात का नाही? त्याचे कारण म्हणजे

तुमच्यातला अंतरात्माच मेलला आहे. तुमचा आत्माच तुम्हाला म्हणतो आहे, की आपण खोटे, भ्रष्ट आणि निरबुध्द आहोत. तुमची झाक झाकण्यासाठी तुम्ही पत्रकारांना प्रवेश देत नाहीत आणि लाईव्ह प्रक्षेपण दाखवत नाहीत.

साने गुरुजी विद्या मंदिरातील विद्यार्थ्यांची विमानातून सफर

अभिनव उपक्रम; चारमिनार- रामोजी फिल्म सिटीला भेट

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा
अमळनेर : शाळकरी विद्यार्थ्यांच्या आयुष्यात शैक्षणिक सहलीचे स्थान अत्यंत महत्त्वाचे असते. त्यात सहल जर थेट विमानातून असेल, तर तो अनुभव आयुष्यभरासाठी स्मरणात राहतो. असाच एक आगळावेगळा आणि अभिनव उपक्रम येथील साने गुरुजी विद्यामंदिर शाळेने राबविला. यंदा प्रथमच 'जळगाव ते हैदराबाद' अशा विमान प्रवासासह शैक्षणिक सहलीचे आयोजन शाळेतर्फे करण्यात आले. विमानातून सहलीचे आयोजन करण्यात आल्याने, सहली साठी विद्यार्थी आणि पालकांनी भरभरून प्रतिसाद दिला.

दोन टप्प्यात सहलीचे आयोजन करण्यात आले. दुसऱ्या टप्प्यातील सहल ४ ते ८ मार्च दरम्यान झाली. त्याआधी २४ ते २८ फेब्रुवारी पहिल्या टप्प्याची सहल संपन्न झाली होती. सहली दरम्यान विद्यार्थ्यांनी विमान प्रवासाचा आनंद घेतला. जळगाव विमानतळावरून 'प्लाय ९१' या विमानाने विद्यार्थ्यांनी हैदराबादसाठी उड्डाण केले. विद्यार्थ्यांचा हा पहिलाच विमान प्रवास असल्याने विद्यार्थ्यांच्या चेहऱ्यावर कमालीचे कुतूहल आणि उत्साह पाहायला मिळाला. विमानतळावरील प्रक्रिया, सुरक्षितता तपासणी आणि प्रत्यक्ष उड्डाण या सर्व बाबींचा अभ्यासही विद्यार्थ्यांनी केला. हैदराबादमध्ये पोहचल्यानंतर

विद्यार्थ्यांनी ऐतिहासिक आणि वैज्ञानिक स्थळांना भेटी दिल्या. त्यात चारमिनार आणि गोलकोंडा किल्ला येथील भव्य स्थापत्यकला आणि इतिहासाची माहिती विद्यार्थ्यांनी घेतली. तसेच सालार जंग म्युझियम मधील विविध कलावस्तू आणि प्राचीन वारसा पाहून विद्यार्थी थक झाले. नेहरू प्राणी संग्रहालयातील विविध प्राणी आणि पक्ष्यांचे निरीक्षण करून जैवविविधतेचा अभ्यास केला. याशिवाय हुसेन सागर येथे बोट सफारीचा तर लुंबिनी पार्क मधील लेझर शोचा आनंद विद्यार्थ्यांनी लुटला. तसेच रामोजी फिल्म सिटीत चित्रपटातील दृश्य कसे चित्रित केले जाते व पडद्यावर ते कसे दाखवले जाते याची

जळगाव : विमानतळावरून सहलीला रवाना होताना साने गुरुजी विद्या मंदिराचे विद्यार्थी- विद्यार्थिनी व शिक्षक, शिक्षिका. माहिती जाणून घेतली. त्यामुळे विद्यार्थ्यांना रील आणि रियल मधील फरक समजला. जळगाव विमानतळावर विद्यार्थ्यांचा सामूहिक फोटो काढून विमान कंपनीने या सहलीचा आनंद द्विगुणित केला. ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांचे विमान प्रवासाचे स्वप्न साकार केल्याबद्दल, विमान कंपनीच्या कर्मचाऱ्यांनी विद्यार्थी आणि शिक्षकांचे स्वागत केले. प्रत्येक विद्यार्थ्यांना कॉमिक्स भेट दिली. आणि त्यांच्यासोबतचे हा संस्मरणीय क्षण आपल्या सोशल मीडिया फ्लॅटफॉर्मवर प्रसिद्ध केला आहे. शाळेने ग्रामीण भागातील मुलांसाठी पहिल्यांदाच अशा प्रकारे विमान प्रवासाचे नियोजन करून, साने गुरुजी विद्यामंदिर शाळेच्या या धाडसी आणि नाविन्यपूर्ण उपक्रमाचे पालकांनी कौतुक केले. आहे. संस्थेचे चेअरमन हेमकांत पाटील, सचिव संदीप घोरपडे, संचालक मंडळ, मुख्याध्यापक संजीव पाटील यांच्या मार्गदर्शनाखाली शिक्षक मनोज पाटील, महेंद्र रामोशे, पंडित क्षीरसागर, मोनिका पाटील, मालती पवार, श्री. कोळी, राहुल पाटील, श्री. मगरे, सूर्यकांत पाटील आदींनी नियोजन केले.

दिनविशेष ११ मार्च

- ब्रिटीश सैन्याने पुंरंदर किल्ल्याला वेढा घातला.
- आनंदीबाई गोपाळराव जोशी यांना फिलाडेल्फिया विद्यापीठात डॉक्टर पदवी प्रदान करण्यात आली.
- पंडिता रमाबाईंनी मुंबईत शारदासदन ही विधवा आणि कुमारींसाठी शाळा सुरू केली.
- हरभजन सिंग कसोटी क्रिकेटमध्ये हॅटट्रीक घेणारे पहिले भारतीय गोलंदाज ठरले.

गर्व से कहो स्वदेशी ही है हम...! स्वदेशी ही खरिदेंगे हम...!!

स्वातंत्र्यपूर्व संग्रामातील स्वदेशीची हाक आता पुन्हा देवू या. नवरात्रोत्सवात आपण आदिमाया आदिशक्तीचा जागर करतो त्याप्रमाणेच स्वदेशीचाही जागर करूया..! सच्च्या भारतीयांवर जेव्हा-जेव्हा परकीय आक्रमण होते तेव्हा-तेव्हा ते प्रचंड त्वेषाने पेटून उठतात...!! आता तीच वेळ येऊन ठेपली आहे...!! जय भारत...!! जय स्वदेशी...!!

संपादकीय

स्वागतार्ह पाऊल

शेतकऱ्यांना कृषी अवजारे खरेदी किंवा अन्य गोष्टींसाठी निधीची गरज भागविण्यासाठी सावकाराकडे जाण्याची गरज भासू नये किंवा उसनवारीवर पैसे घेण्याची नामुष्की येऊ नये यासाठी सरकारकडून सातत्याने प्रयत्न केले जात आहेत. याचाच एक भाग म्हणून १९९० च्या दशकात किसान क्रेडिट कार्ड योजना सुरु झाली. आज त्याची व्याप्ती वाढविण्याचा प्रस्ताव असून तो शेतकऱ्यांसाठी लाभदायी आहे. साधारण तीन दशकांपूर्वी म्हणजेच १९९८ मध्ये किसान क्रेडिट कार्ड योजना सुरु झाली आणि यामागचा मुख्य उद्देश म्हणजे शेतकऱ्यांना सहजपणे कर्ज उपलब्ध करून देणे. बियाणे, खते आणि अन्य कृषी उपयोगी साधनांसाठी कर्ज देण्याची सुविधा यात देण्यात आली. कालांतराने २००४ मध्ये किसान क्रेडिट कार्ड योजनेला आणखी काही गोष्टी जोडल्या पुन्हा २०१९ मध्ये यात सुधारणा करत दुधोत्पादन, पशुपालन आणि मत्स्यपालन यासारख्या जोड व्यवसायाला देखील सामील करून घेतले आणि त्यामुळे शेतकऱ्यांना बिगरकृषी क्षेत्रात उत्पन्न वाढविण्यास हातभार लागला. या योजनेनुसार पिक कर्ज, भांडवल, गुरेदोरे खरेदी, किटकनाशक आदींसाठी कर्ज उपलब्ध करून दिले जाते. किसान क्रेडिट कार्ड अंतर्गत कर्ज घेतल्यास केंद्र सरकारकडून शेतकऱ्यांना व्याजावर दोन टक्के अंशदान आणि तातडीच्या परतफेडीवर तीन टक्के प्रोत्साहन सवलत देखील दिली जाते. या सवलतीमुळे शेतकऱ्यांची बचत झाली. आता पुन्हा या योजनेत आमूलाग्र बदल करण्यात येत आहे. यानुसार कर्ज फेडण्याच्या कालावधीत आता सहा वर्षांपर्यंत नेण्याचा प्रस्ताव आहे. सध्या वर्षभरातच कर्जफेड करावी लागते आणि अर्थात ती फेड पिक कापणी आणि वितरणाच्या स्थितीवर अवलंबून आहे. पण आता परतफेडीचा कालावधी वाढविल्याने शेतकऱ्यांना सतत नवीन कार्ड तयार करण्यासाठी बँकांकडे चकरा मारण्याची गरज भासणार नाही. त्यामुळे दीर्घकाळापर्यंत शेतकरी एकच कार्डाचा वापर करू शकतील. शिवाय कर्जाची रकम ही पिकवक्रानुसार निश्चित केली जाईल.

या बदलामुळे शेतकऱ्यांना गरजेनुसार आणि वेळेत व योग्य प्रमाणात अर्थसाहाय्य मिळेल. प्रस्तावित सुधारणानुसार डिप सिंचन, स्प्रेकलर, शेतीपयोगी लहान उपकरणे, डिजिटल उपकरणे, माती परीक्षण आणि सेंद्रीय शेती यासारख्या नवी तंत्रज्ञान खरेदीसाठी कर्ज उपलब्ध होईल, म्हणून आरबीआयचे केसीसी योजनेला अधिक त्वचिक, व्यापक, उपयुक्त आणि शेतकऱ्यांचे हित साधण्यासाठी सुधारित दिशानिर्देश जारी केले. या प्रयत्नांला अंतीम रूप देण्यासाठी सहा मार्चपर्यंत जनतेकडून सूचना मागविण्यात आल्या आहेत. या सुचनांचा विचार करत योजना आणखी सक्षम करता येईल आणि शेतकऱ्यांना अधिकाधिक लाभ मिळू शकेल. नवीन नियमावली व्यापारी बँक, स्मॉल फायनान्स बँक, क्षेत्रिय ग्रामीण बँक, ग्रामीण सहकारी बँकसारख्या संस्थांना देखील लागू होणार आहेत. पिकांची त्यांच्या आर्युमानानुसार विभागणी केली जाणार असून कमी कालावधीच्या पिकांसाठी बारा महिने तर दीर्घ काळात घेण्यात येणाऱ्या पिकांसाठी दीड वर्षांसाठी कर्ज मिळेल, यामुळे सर्व बँकांच्या कर्ज मंजुरी आणि परतफेडीच्या प्रक्रियेत समानता येईल. पूर्वी पिकांसाठी देण्यात येणारे कर्ज बँकनिहाय वेगवेगळे असायचे आणि कर्जाचा कालावधी देखील कमी होता. शिवाय तंत्रज्ञानाशी संबंधित खर्चाला कर्जात सामील केले नव्हते. मात्र नवीन नियमानुसार या गोष्टीला देखील कर्जाच्या कक्षेत सामील करण्यात आले आहे. नवीन बदलानुसार शेतकऱ्यांवर अकारण दीर्घ कालावधीसाठी कर्ज घेण्याचा दबाव कमी राहिल आणि गरजेनुसार क्रेडिट मर्यादांचा वापर करून शेतकरी पैशाची चणचण दर करू शकतील. तंत्रज्ञानाच्या वाढत्या प्रयोगामुळे शेतकरी उत्पन्नाचे नवीन स्रोत देखील तयार करू शकतात. शेतकरी शेती, धान्यांचे वितरण, सिंचन, पिक कापणी, साठवणूक, उपकरणे खरेदी, पशुपालन, दुधोत्पादन, मत्स्यपालन यासारख्या कामासाठी देखील कर्ज घेऊ शकतात.

केसीसी मर्यादा आणि बीस टक्के जादा कर्जाची मर्यादा मंजूर झाल्यास शेतकरी कृषीव्यतिरिक्त अन्य आवश्यक वस्तूंची देखील खरेदी करू शकतील. वेळेवर कर्जाची उपलब्धता, पिकावर आधारित कर्जाचा कालावधी निश्चित केल्याने शेतकऱ्यांना खासगी सावकाराकडे आणि जादा व्याज आकारणी करणाऱ्या संस्थांकडे जाण्याची वेळ येणार नाही. किसान क्रेडिट बँकिंग प्रणालीशी जोडण्यात मदत झाली आहे. डिसेंबर २०२४ पर्यंत या योजनेनुसार दहा लाख कोटी रुपयांपेक्षा अधिक कर्जाचे वितरण झाले असून, त्यामुळे कृषी आणि ग्रामीण जीवनात सुधारणा झाली आहे. या प्रक्रियेत काही प्रशासकीय आव्हाने देखील आहेत. तरीही हा बदल भारतातील शेतकऱ्यांना आत्मनिर्भर करणे, आर्थिक व्यवहारांना बळकटी देण्यात महत्वाची भूमिका बजावत आहे. आर्थिक सर्वेक्षणानुसार मार्च २०२४ पर्यंत देशांत ७.७५ लाख कोटी केसीसी खाते असून त्यावर कर्जाचा आर ९.८१ लाख कोटी रुपये होता. यावरून शेतकरी आता सावकारांच्या जाळ्यातून बाहेर पडल्याचे स्पष्ट होते. ही योजना केवळ जमीनमालक असलेल्या शेतकऱ्यांनाच नाही तर लहान, अल्पभूधारक, भाड्याने शेती करणारे, शेतकरी राट, बचत गटाच्या आधारे शेती करणारे शेतकरी यांनादेखील फायदेशीर आहे. अशा तरतुदीमुळे शेतकरी मोठ्या प्रमाणात लाभ घेत आहेत. एकुणातच देशाच सर्वसमावेशक विकासाला वेग आला आहे. केसीसीचा उद्देश शेतकऱ्यांना पुरेशा प्रमाणात आणि वेळेत कर्ज उपलब्ध करून देण्याचा आहे. यानुसार कृषी आणि कृषीशी संबंधित घडामोडींना वेग येईल आणि त्यात सातत्याने प्रगती दिसून येईल. नव्या प्रस्तावाची वेगाने अंमलबजावणी झाल्यास देशातील बळीराजा आणखी आत्मनिर्भर होईल. या बळावर शेती, ग्रामीण अर्थव्यवस्थेला बळकटी आणि विशेष कार्डमुळे लहान आणि अल्पभूधारक शेतकरी विकासाचा वेग आणखी वाढेल, अशी अपेक्षा करू.

नवीन रिश्का परमिट बंद, 'त्या' परमिटचीही चौकशी

राज्य सरकारचा मोठा निर्णय!

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा
अमळनेर : वाढती वाहतूक कोंडी, प्रदूषण आणि परमिट वितरणातील अनियमितता या पार्श्वभूमीवर राज्यात नवीन रिश्का परमिट देणे तात्पुरते थांबवले आहे. परिवहन मंत्री ना. प्रताप सरनाईक यांनी सोमवार, दि. ९ मार्च रोजी हा निर्णय जाहीर केला. केंद्र सरकारची मंजूरी घेऊनच हा निर्णय घेण्यात आल्याचे राज्य सरकारने स्पष्ट केले आहे.

मुंबई, पुणे आणि नागपूरसह अनेक प्रमुख शहरांमध्ये रिश्कांच्या वाढत्या संख्येमुळे वाहतूक कोंडी अधिक गंभीर बनली आहे. वाहने अधिक वेळ रस्त्यावर अडकून राहिल्याने इंधनाचा वापर वाढतो. त्यामुळे दाट लोकवस्तीच्या भागांमध्ये वायू प्रदूषणाची पातळीही वाढत असल्याचे अधिकार्यांचे म्हणणे आहे. हा निर्णय शहरी पायाभूत सुविधांवरील ताण कमी करण्याच्या व्यापक प्रयत्नांचा एक भाग असल्याचे सरकारने सांगितले. चालकांचे उत्पन्न गटव्यवस्थापन विद्यमान रिश्का

बेकायदा बांगलादेशांना परमिट दिल्याची चौकशी परमिट वितरण प्रक्रियेत अनियमितता आढळल्याने सरकारने चौकशी सुरु केली आहे. काही प्रकरणांमध्ये बेकायदा बांगलादेशी नागरिकांना रिश्का परमिट दिल्याचे उघड झाले आहे. हे प्रकरण सध्या तपासाधीन असून लागू नियम व कायदानुसार पुढील कारवाई केली जाईल, असे अधिकार्यांनी सांगितले. एकूण परिस्थितीचा आढावा घेतल्यानंतर पुढील निर्णय घेतला जाईल, असेही सरकारने स्पष्ट केले आहे.

परमिटधारकांनीही राज्य सरकारकडे तक्रारी केल्या होत्या. वाढत्या स्पर्धेमुळे प्रवाशांची संख्या कमी झाली असून दैनंदिन उत्पन्नावर विपरीत परिणाम होत आहे, असे अनेक चालकांनी सांगितले. त्याच मार्गावर अधिकधिक रिश्का धावत असल्याने उपजीविका धोक्यात आल्याची भावना चालकांमध्ये आहे. सरकारने हे निर्णय घेताना या तक्रारींचाही विचार केला असल्याचे अधिकार्यांनी सांगितले. ▲

एकतास घर मिळकत प्रकरण

गोकूळ पाटील यांचे पंचायत समितीसमोर साखळी उपोषण गटविकास अधिकाऱ्यांवर दमदाटीचा आरोप

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

अमळनेर : तालुक्यातील एकतास येथील घर मिळकत क्रमांक ५३ प्रकरणी न्याय मिळत नसल्याने गोकूळ आनंदा पाटील व त्यांच्या पत्नी उज्वला गोकूळ पाटील यांनी पंचायत समिती आवारात सोमवार, दि. ९ मार्चपासून साखळी उपोषण सुरु केले आहे. या प्रकरणात गटविकास अधिकाऱ्यांनी अर्वाच्य भाषा वापरून दमदाटी केली व खिशातील मोबाईल जबरदस्तीने काढून घेतल्याचा आरोपही श्री. पाटील यांनी केला आहे.

अमळनेर : पंचायत समितीसमोर सप्लिक उपोषणास बसलेले गोकूळ पाटील. अधिकाऱ्यांनी समाधान गोपीचंद निकम यांना सात दिवसांत खुलासा व पुरावे सादर करण्याचे आदेश देण्यात आले होते. मात्र, मुदत उलटूनही कोणतीही ठोस कारवाई झालेली नसल्याचा आरोप श्री. पाटील यांनी केला आहे. यापूर्वी १९ ते २१ जानेवारी दरम्यान त्यांनी तहसील कार्यालयासमोर बेमुदत उपोषण केले होते. त्यावेळी दोर्षावर नियमाप्रमाणे कारवाई करण्यात येईल, असे लेखी आश्वासन प्रशासनाकडून देण्यात आल्याने त्यांनी उपोषण मागे घेतले होते. मात्र, त्यानंतरही कारवाई न झाल्याने अखेर ९ मार्चपासून त्यांनी पंचायत समितीसमोर

साखळी उपोषण सुरु केले आहे. सकाळी ९ ते रात्री ९ या वेळेत उज्वला पाटील तर रात्री ९ ते सकाळी ९ या वेळेत गोकूळ पाटील उपोषणास बसत आहेत. दरम्यान, ४ मार्च रोजी दुपारी सुमारे १ ते २ वाजेच्या दरम्यान तक्रारीच्या अनुषंगाने गटविकास अधिकाऱ्यांच्या कार्यालयात गेलो असता अधिकार्यांनी अर्वाच्य भाषा वापरून धमकावले. तसेच खिशातील मोबाईल जबरदस्तीने काढून घेतला, असा आरोपही श्री. पाटील यांनी केला आहे. मोबाईल तपासून तो टेबलवर आदळत 'पुन्हा उपोषणास बसलास तर तुझ्यावर गुन्हा दाखल करू', अशी धमकी दिल्याचेही त्यांनी तक्रारीत म्हटले आहे. सदर घटनेची सत्यता पडताळण्यासाठी ४ मार्च रोजी दुपारी १ ते २ या वेळीत कार्यालयातील सीसीटीव्ही फुटेज जप्त करून तपास करावा. तसेच दोर्षावर योग्य ती कारवाई करून न्याय द्यावा, अशी मागणी त्यांनी प्रशासनाकडे केली आहे. ▲

घराचे मालक गोकूळ आनंदा पाटील हेच आहेत. त्यांनी तक्रार करण्यापूर्वीही ते घर त्यांच्या नावावरच असून त्यांच्या नावात कुठलाही फेरबदल झालेला नाही. ग्रामपंचायत नमुना क्रमांक हा घरपट्टी वसुलीसाठी वापरला जातो. सिटी सर्व्हेचा उतारा हा मालकी हक्काचा पुरावा असतो. त्या उताऱ्यावरही त्यांच्याच नावाची नोंद आहे. त्यामुळे त्या जागेचे मालक तेच असून त्यांच्या कोणत्याही मूलभूत हक्कांवर गदा आलेली नाही. संबंधित व्यक्तीचा मोबाईल काढून घेणे किंवा धमकी देण्याचा कुठलाही प्रकार माझ्याकडून घडलेला नाही. याबाबत त्यांच्याकडे पुरावे असतील तर त्यांनी माझ्याविरुद्ध कारवाई करावी.

- एन. आर. पाटील, गटविकास अधिकारी, अमळनेर

वसंत ऋतुचे संकेत देणारे कोकिल पक्ष्यांची ओळख

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

अमळनेर : कोकिल वसंत ऋतुचे संकेत देतो. कुऱ्हा कुऱ्हा हा मधुर आवाज आंब्याच्या वनात घुमतो. गोड आवाज नराचा आहे, मादीचा आवाज कर्कश आहे. जाणून घेऊयात कोकिल विषयी.

नाव : कोकिल
रंग : नर चमकदार काळा, मादीच्या अंगावर तपकिरी पांढरे ठिपके
डोळ्यांचा रंग लाल
चोच : जाड, अणकुचिदार, राखाडी
खाद्य : वड, पिंपळ, उंबर झाडांची फळे, अब्बा व किटक
अंडी : मादी एप्रिल मे महिन्यात ७-८ अंडी घालते. अंडी फिकट राखाडी असतात व त्यांच्यावर काळसर तपकिरी ठिपके असतात.
घरटे : कोकिल आपले घरटे बांधत नाही. मादी कावळ्यांच्या घरट्यात अंडी घालते. प्रथम अंड्यातून

येणारी पिल्ल कावळ्याच्या पिल्लांसारखे दिसतात. कावळे कोकिलेच्या पिल्लांचे लालन पालन करतात. वैशिष्ट्ये : कोकिल वसंत ऋतुचे संकेत देतो. कुऱ्हा कुऱ्हा हा मधुर आवाज आंब्याच्या वनात घुमतो. गोड आवाज नराचा आहे, मादीचा आवाज कर्कश आहे. कोकिल घनदाट वृक्षांमध्ये राहते. दर १८ वर्षांनंतर येणाऱ्या कोकिलव्रतात हिंदू एक महिना कोकिलेचे पूजन करतात.

संग्राहक : प्रा. प्रकाश धर्माधिकारी निसर्ग मित्र मंडळ, अमळनेर

भारतीय क्रिकेटच्या इतिहासातील एक सोनेरी पान!

भारतीय संघाने १० मार्च १९८५ रोजी चॅम्पियनशिपवर कोरले होते नाव

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

मेलबर्न क्रिकेट ग्राऊंडच्या लखलखत्या प्रकाशात १० मार्च १९८५ रोजी सुनील गावसकरांच्या नेतृत्वाखालील भारतीय संघाने पाकिस्तानचा ८ गडी राखून पराभव करत 'बेसन अँड हेजेस वर्ल्ड चॅम्पियनशिप ऑफ क्रिकेट' वर आपले नाव कोरले होते.

सांगितले. या स्पर्धेने क्रिकेटला रंगीत कपडे, पांढरा चेंडू आणि विजयानंतरही अनेकांना तो विजय केवळ एक योगायोग वाटत होता. मात्र, ऑस्ट्रेलियाच्या भूमीवर सलग सामने जिंकत भारताने आपणच 'वनडे'चे खरे राजे आहोत हे जगाला ओरडून

फलंदाजीचा निर्णय घेतला खरा, मात्र कपिल देवच्या 'स्विंग'ने सुरुवातीलाच त्यांची दाणादाण उडवली. अवघ्या २९ धावांत ३ गडी बाद झाल्यानंतर पाकिस्तानचा झंझ दबावाखाली आला. मिथ्यादाद आणि इम्रान खान यांनी डाव सावरण्याचा प्रयत्न केला. मात्र, तरुण फिरकीपटू लक्ष्मण शिवरामकृष्णनच्या फिरकीने त्यांना जखडून ठेवले. पाकिस्तानचा डाव ५० षटकांत अवघ्या १७६ धावांवर

आटोपला. विजयाचे हे माफक लक्ष्य गाठताना 'चीका' श्रीकांत आणि रवी शास्त्री या जोडीने १०३ धावांची सलामी देत पाकिस्तानी गोलंदाजांची धार बोथट केली. श्रीकांतने आपल्या नेहमीच्या आक्रमक शैलीत ६७ धावांची खेळी केली, तर रवी शास्त्रीने दुसऱ्या टोकाकडून संयमी फलंदाजी करत ६३ धावांची नाबाद खेळी साकारली आणि भारताला दिमाखात विजय मिळवून दिला. विजयाची ती धाव पूर्ण होताच संपूर्ण मैदान भारतीय समर्थकांच्या जल्लोषाने तुमदुमून गेले. या स्पर्धेत १८२ धावा आणि ८ बळी घेणाऱ्या रवी शास्त्रींना 'चॅम्पियन ऑफ चॅम्पियन्स' हा किताब देऊन गौरवण्यात आले. बर्फीस म्हणून मिळालेल्या त्या ऐतिहासिक 'अँडी १००' कारमध्ये बसून संपूर्ण भारतीय संघाने मेलबर्नच्या मैदानावर जी विजयी फेरी मारली. ते दृश्य आजही प्रत्येक भारतीयच्या डोळ्यासमोर जिवंत आहे. तो विजय केवळ एका टॉफीचा नव्हता, तर तो भारतीय क्रिकेटच्या आत्मविश्वासचा आणि जागतिक क्रिकेटमधील वर्चस्वाचा पुरावा होता. ४१ वर्षांनंतरही १० मार्च हा दिवस अत्येक क्रिकेट चाहत्यासाठी अभिमानाचा आणि आनंदाचा सणच आहे. ▲

आरोग्याचे 'पांढरे शत्रू'

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

आपण जेवण करतो ते पौष्टिक घटक आणि ऊर्जा मिळावी म्हणून; पण अनेकदा जिभेचे चोचले पुरवणारे पदार्थ खातो त्यांचा आरोग्याला किती फायदा होतो हे माहीत नसते. बहुतांश वेळा असे पदार्थ आरोग्यास अहितकारक असतात. कारण, त्यात साखर, मीठ, मैदा यांच्यासारखे घटक असतात. साखर, मीठ, मैदा यांना आरोग्यासाठी 'पांढरे विष' असे पूर्वी म्हटले जायचे. हे पदार्थ कसे अपाय करतात ते जाणून घेऊया...

साखर, मीठ, मैदा, पांढरा तांदूळ आणि गायीचे पाश्चराईज्ड दूध हे पाचही पदार्थ पोषणाच्या दृष्टीने शून्य समजले जातात. त्यात पोषणमूल्य शून्य टक्के असतात. जीवनसत्त्व किंवा खनिजे यापैकी काहीही त्यातून मिळत नाही. वास्तविक, याच गोष्टी शरीराला आवश्यक असतात. अतिसेवन केल्याने हे पदार्थ आरोग्यासाठी हानिकारक ठरतात. या पाचही घटकांचा रंग पांढरा असल्याने याला 'पांढरे विष' म्हटले जाते. साखरेला तर अन्नविहित अन्न असे म्हटले जाते. कारण, त्यातून पोषक घटक काहीच मिळत नाहीत. त्यात जीवनसत्त्वे, खनिजेदेखील नसतात. साखरेचे अतिप्रमाणात सेवन केल्यास स्थूलता आणि मधुमेह यांचा धोका वाढतो. त्यामुळे भविष्यात हृदयविकाराचा झटका, कर्करोग, ब्रेनस्ट्रोकसारख्या गंभीर समस्यांना सामोरे जावे लागते.

पांढरी साखर हानिकारक कशी ?

पांढऱ्या साखरेला रिफाईंड साखरी म्हटले जाते. ती शुद्ध करण्यासाठी सल्फर डायऑक्साईड, फॉस्फोरिक अॅसिड, कॅल्शियम हायड्रॉक्साईड आणि अॅक्टिवेटेड कार्बनचा वापर केला जातो. रिफायनिंग केल्यानंतर साखरेतील जीवनसत्त्व, खनिजे, प्रथिने, एन्झाइम्स आणि इतर फायदेशीर पोषक घटक नष्ट होतात. त्यात केवळ सुक्रोज शिल्लक राहते आणि सुक्रोजचे अतिप्रमाण शरीरासाठी घातक असते.

आरोग्याच्या समस्या

साखरेच्या अतिसेवनामुळे चयापचयाशी निगडित आजार जसे कोलेस्टेरॉलचे वाढते प्रमाण, इन्सुलिन रेझिस्टन्स आणि

उच्च रक्तदाब होतो. साखरेच्या अतिसेवनाने पोटावर चरबीचे थर जमा होतात. त्यामुळे स्थूलता, दात किडणे, मधुमेह आणि चयापचय क्रिया खराब होण्याच्या समस्या निर्माण होतात. त्याचे अतिसेवन केल्यास शरीरातील कॅल्शियमचे पचन किंवा चयापचय गडबडते. साखर, हाडे, रक्त आणि दात यांच्यातून कॅल्शियम शोषून घेतात. जास्त प्रमाणातील साखर पचनसंस्थेवर परिणाम करते. शरीरात 'बी' जीवनसत्त्वाची कमतरता होते आणि मज्जासंस्थेवरही त्याचा प्रतिकूल परिणाम झालेला दिसतो. रिफाईंड साखरेमुळे मेंदूमध्ये काही रासायनिक प्रक्रिया होतात, त्यामुळे सेरोटोनिन रसायनांचा साव वाहतो; आपल्याला हुशारी आल्यासारखे वाटते; पण काही वेळाने पुन्हा व्यक्तीला थकवा येतो, चिडचिड होते आणि नेराश्रयही येते.

पर्याय कोणते ?

मधुमेहाने ग्रस्त लोकांनी तर साखरेचे सेवन करता नैसर्गिक गोड पदार्थांचे म्हणजे फळांचे सेवन करावे. त्याशिवाय आरोग्य चांगले राखण्यासाठी साखरेऐवजी, गूळ, मध, खजूर, फळे, फळांचा रस आदींचे सेवन करावे. मध हा साखरेसाठी उत्तम पर्याय आहे. त्यात फ्रुक्टोज किंवा ग्लुकोज असले तर अनेक खनिजे आणि जीवनसत्त्वे असतात.

मैदा

मैदा गव्हापासूनच तयार केला जातो; पण त्यावर प्रक्रिया केली जाते त्यातच सर्व पोषक तत्त्व निघून जातात. त्याशिवाय मैद्यापासून बनवलेल्या पदार्थांमध्ये साठवण क्षमता वाढवण्यासाठी रसायनांचा वापर केला जातो. त्यामुळे शरीराचे नुकसान होते.

आरोग्याच्या समस्या

मैद्याला ग्लू ऑफ गटस म्हणतात. त्यात फायबर किंवा तंतुमय घटकांचे प्रमाण शून्य असते. त्यामुळे पचनसंस्था मंदावते, जड होते. पचन मंदावल्यामुळे चयापचयही मंदावते. त्यामुळे वजन वाढते, तणाव, डोकेदुखी आणि मायग्रेनच्या समस्या वाढण्याची शक्यता वाढते. गव्हापासून मैदानिर्मितीच्या प्रक्रियेत चोकर वेगळे काढले जाते जे पचनासाठी आवश्यक असते. मैद्याचे सेवन केल्याने वाईट कोलेस्टेरॉलची पातळी वाढते. त्यामुळेच अनेक

आरोग्य समस्या जसे मधुमेह, उच्च रक्तदाब आदी होतात.

पर्याय काय ?

मैदा कमी प्रमाणात कधी तरी खाऊ शकतो. त्याच्या अतिसेवनापासून बचाव करा. त्याऐवजी आरोग्यदायी काही पर्याय निवडावा. सामोसा खाण्याचा तर कणकेचा वापर करावा. नान करण्यासाठी एक भाग गव्हाचे पीठ, एक भाग ज्वारीचे पीठ आणि एक भाग बाजरीचे पीठ मिसळावे. गव्हाच्या पीठाचा ब्रेड, नूडल्स आणि पास्ता, मॅक्रोनीचे सेवन करावे. हल्ली बाजारातही गव्हापासून केलेले हे सर्व पदार्थ मिळतात. गव्हाच्या पीठापासून बनवलेले काही पदार्थ काही काळ साठवूनही ठेवता येतात.

मीठ

अनेकांना पदार्थात मीठ जास्त लागते. त्यांना खारट आणि मसालेदार पदार्थांची चव अधिक आवडते; पण या गोष्टी आरोग्यासाठी हानिकारक ठरतात. जागतिक आरोग्य संघटनेनुसार मीठ किंवा टेबल सॉल्टचे सेवन प्रतिदिन 5 ग्रॅमपेक्षा जास्त प्रमाणात करू नये. मिठाचे वाढतो धोका सामान्यपणे शरीराचे कार्य योग्यरीतीने चालावे, यासाठी मिठाचे सेवन केले पाहिजे. मात्र, अतिप्रमाणात मिठाचे सेवन हे गंभीर आजारांना आमंत्रण देणारे असते; पण जास्त मीठ खाल्ल्याने उच्च रक्तदाब, हायपर टेन्शन आदी समस्या निर्माण होतात. सतत हायपर टेन्शनचा त्रास होत असल्यास हृदयरोग, लकवा आणि मूत्रपिंडाच्या समस्या निर्माण होण्याची शंका असते. तसेच जास्त मिठाचे सेवन केल्याने रक्तात लोहाची कमतरता निर्माण होते. त्यामुळे अॅसिडिटी वाढते आणि भूक लागली नसेल तरीही भूक लागल्याची जाणीव होत राहते.

त्यामुळे जास्त प्रमाणात खाल्ले गेल्याने स्थूलता वाढते.

मिठाचे सेवन कसे कमी करावे ?

आहारात जास्त मीठ सेवन करू नये, खाण्या पदार्थांचे सेवन कमी करावे, दह्यामध्ये मीठ घालू नये. तेलकट पदार्थ कमी सेवन करावेत. कच्चे सॅलड खाताना मीठ टाकू नये. पापड, चटणी आणि प्रक्रिया केलेले पदार्थ कमी प्रमाणात सेवन करावेत. ज्या व्यक्तींना हृदय, किडनी किंवा फुफ्फुसांच्या आजारांने ग्रस्त असतात त्यांनी कमी सोडियम असलेले मीठ सेवन करावे किंवा आपल्या डॉक्टरांचा सल्ला घ्यावा.

पांढरा भात किंवा तांदूळ

पांढरा तांदूळ हादेखील रिफाईंड धान्य किंवा रिफाईंड कार्ब यामध्ये मोडतो. रिफायनिंग करताना त्यात भुसा आणि ब्रान काढून टाकले जाते, त्यामुळे नैसर्गिक बी कॉम्प्लेक्स, लोह आणि तंतुमय पदार्थ बाहेर टाकले जातात. पांढरा तांदूळ आकर्षक होण्यासाठी जे पॉलिश केले जाते त्यामुळे तांदळातील पोषक घटक कमी होतात.

आरोग्य समस्या

पांढऱ्या तांदळाच्या दाण्यात एन्डोस्पर्म असतात जे शुद्ध स्टार्च असते. वैद्यकीय विश्वात स्टार्च हानिकारक समजले जाते. कारण, त्यामुळे इन्सुलिनची पातळी वाढते. सतत सेवन केल्यास रक्तात साखरेची पातळी वाढते आणि मधुमेहाचा धोका वाढवते.

पर्याय कोणता ?

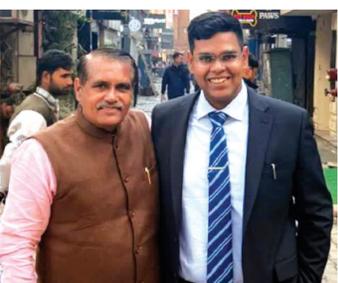
शक्य असल्यास ब्राऊन राईस किंवा हातसडीचा तांदूळ सेवन करावा. त्यात फायबर आणि इतर पोषक घटक यांचे प्रमाण जास्त असते. हातसडीच्या तांदळावर फोलकट किंवा ब्रान तसेच असते. हा तंतुमय पदार्थांचा उत्तम मेंदूतील मार्गाने पुढे जातात ज्या मार्गाने हेरोईनमधील रसायने जातात. कर्करोगग्रस्त पेशी जिवंत राहण्यासाठी आणि विकास होण्यासाठी जास्तीत जास्त प्रमाणात ग्लुकोजची आवश्यकता असते. ते साखरेपासून मिळते. २००९ सालामध्ये शिकागो विद्यापीठात झालेल्या एका संशोधनानुसार साखरेचे सेवन आणि पेशींची वयवृद्धी यांचा थेट संबंध आहे. ज्या व्यक्ती साखरेचे अतिसेवन करतात त्यांच्या शरीरातीलच नव्हे, तर मेंदूच्या पेशीदेखील लवकर म्हाताऱ्या होतात. ज्या व्यक्ती आठवड्यातून पाच वेळा पांढरा तांदूळ सेवन करतात त्यांना मधुमेह होण्याची शक्यता १७ टक्क्यांनी वाढते.

भाजप नेत्याचा मुलगा 'आयएसएस' !

यूपीएससी परीक्षेत मिळविला देशात तिसरा क्रमांक

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

यूपीएससी नागरी सेवा परीक्षेचा निकाल शुक्रवारी जाहीर झाला असून, यामध्ये हरियाणातील भाजपचे ज्येष्ठ नेते कृष्ण दुल्लू यांचे सुपुत्र एकांश दुल्लू यांनी घवघवीत यश मिळविले आहे. एकांशने देशात तिसरा क्रमांक पटकानून आपल्या कुटुंबासह राज्याचे नाव उंचावले आहे. हे यश केवळ त्याच्या मेहनतीचे नसून सातत्यपूर्ण प्रयत्नांचे फळ असल्याचे मानले जात आहे.

राजकीय वारसा सोडून प्रशासकीय सेवेत पाऊल

एकांशचे वडील कृष्ण दुल्लू हे भाजपचे हरियाणातील प्रवक्ते आणि हरियाणा राज्य तिरंदाजी संघटनेचे अध्यक्ष आहेत. राजकीय कुटुंबात वाढलेल्या एकांशने राजकारणाऐवजी प्रशासकीय सेवेची निवड केली. त्याच्या या निर्णयाला त्याच्या कुटुंबाने नेहमीच पाठिंबा दिला. एकांशच्या आई, निर्मला दुल्लू या देखील शिक्षण क्षेत्रात कार्यरत असून पंचकुलातील सरकारी शाळेत प्राचार्य आहेत. कुटुंबातील सेवाभावी वृत्ती आणि शिक्षणाचे वातावरण यामुळे एकांशने हे ध्येय गाठले.

सातत्यपूर्ण यशाचा प्रवास

एकांश दुल्लू याने कोणतीही शॉर्टकट न घेता परिश्रमाच्या जोरावर हे यश मिळविले आहे. - २०२३ च्या परीक्षेत त्याला ३४२ वा क्रमांक मिळाला होता. - २०२४ च्या परीक्षेत त्याने आपली प्रगती

करत २९५ वा क्रमांक गाठला होता. - आता तिसऱ्या प्रयत्नात थेट तिसऱ्या क्रमांकावर झेप घेत त्याने आपली जिद्द सिद्ध केली आहे.

मुख्यमंत्र्यांकडून अभिनंदन

एकांशच्या यशानंतर हरियाणाचे मुख्यमंत्री नायब सिंग सैनी यांनी त्याला दूरध्वनीवरून शुभेच्छा दिल्या. निवड झालेल्या सर्व उमेदवारांनी देशाच्या प्रगतीसाठी प्रामाणिकपणे काम करावे, अशी अपेक्षा मुख्यमंत्र्यांनी व्यक्त केली. या निकालात देशभरातून ९५८ उमेदवारांची नागरी सेवांसाठी निवड झाली आहे. ज्यामध्ये एकांशच्या यशाची विशेष चर्चा होत आहे. एकांशच्या या यशानंतर पंचकुला येथील निवासस्थानी समर्थकांनी आणि मित्रपरिवाराने जल्लोष केला. भाजप नेत्याचा मुलगा असूनही स्वतःच्या कष्टाने हे यश मिळवल्याने त्याचे सर्व स्तरांतून कौतुक होत आहे.

हरे रंग का पेन क्यों इस्तेमाल करते हैं ऑफिसर ?

ज्यादातर लोगों को नहीं है जानकारी

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

टीचर आमतौर पर लाल-स्याही पेन का उपयोग करते हैं, छात्रों को नीले और काले पेन का उपयोग करने तक ही सीमित रखा जाता है। हालांकि, राजपत्रित अधिकारियों (गैजेट ऑफिसर) द्वारा पेन यूज किए जाने को लेकर सवाल किया जाने लगा है। एक कारा यूजर क्षितिज राज ने इस बारे में सवाल उठाया कि आखिर ये अधिकारी अपने आधिकारिक कार्यों के लिए हरी स्याही वाले पेन का उपयोग क्यों करते हैं। कई यूजर्स ने इस अनोखी पसंद के लिए कई कारण बताए। यूजर क्षितिज राज ने जोर देकर कहा कि सभी स्तरों पर अधिकारियों को हरी स्याही वाले पेन का उपयोग करने से प्रतिबंधित किया गया है, उन्हें केवल राजपत्रित अधिकारियों के लिए आरक्षित किया गया है। इस विकल्प के पीछे मुख्य कारण कथित तौर पर उनके हस्ताक्षरों को दोहराने की कोशिश में आने वाली अतिरिक्त कठिनाई है। क्षितिज ने स्वीकार किया कि हरी स्याही से भी हस्ताक्षर में जालसाजी की संभावना बनी रहती है। उन्होंने आगे बताया कि हरी स्याही वाले हस्ताक्षरों में प्रामाणिकता का आभास होता है। हरी स्याही का यूज इन अधिकारियों के लिए खुद को अपने सहयोगियों से अलग करने का एक साधन के रूप में कार्य करता है। बैंक कर्मचारी ने आखिर क्या कहा? भारतीय स्टेट बैंक के पूर्व कर्मचारी, मधुकर पारे ने कारा पर इन दावों की पुष्टि

की, इस अभ्यास को प्रोटोकॉल पालन और अधिकारी स्थिति के सिंबोलिक डिस्प्ले के लिए जिम्मेदार ठहराया। मधुकर ने कहा कि भारतीय स्टेट बैंक के सहायक महाप्रबंधक और निरीक्षक भी हरी स्याही वाले पेन का उपयोग करते हैं। बैंक के अन्य स्तर के कर्मचारी और अधिकारी भी पूर्व निर्धारित स्याही रंगों का पालन करते हैं, लेकिन यह व्यवस्था बैंक के परिसर के लिए विशेष है।

हरी स्याही वाले पेन का यूज ही क्यों ?

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

रोजच्या जेवणात साधे मीठ नव्हे, तर सैंधव मीठ वापरावे. त्याचे होणारे फायदे पुढीलप्रमाणे- १) सैंधव मीठामध्ये इलेक्ट्रोलाइट्सचे प्रमाण सामान्य मीठापेक्षा कमी असते. यामुळे हाडांचा ठिसूळपणा, सांधेदुखी या

समस्या दूर राहण्यास मदत होते. शरीराला प्रमाणापेक्षा जास्त इलेक्ट्रोलाइट्स मिळाले तर हाडांचे दुखणे त्रास देऊ शकते. त्यामुळे आहारात सैंधव मीठाचा वापर करावा. २) ज्यांना उच्च रक्तदाबाचा त्रास आहे अशा व्यक्तींना नियमितपणे सैंधव मीठ खाण्याचा सल्ला

आरोग्यदायी सैंधव मीठ...

मात्र मीठ पूर्ण बंद करणे शक्य नसल्याने आहारात साध्या मीठापेक्षा सैंधव मीठाचा वापर करणे केव्हाही चांगले. ३) गेल्या काही वर्षांत हृदयरोग

असणाऱ्यांचे प्रमाणही वाढले आहे. हृदयाच्या तक्रारी वाढल्या तर एकाएकी हृदयाचा झटका येऊन जीव गमावण्याची शक्यता असते. मात्र अशा व्यक्तींनी आहारात सैंधव मीठ खाल्ल्यास त्याची हृदयरोगाची समस्या दूर होण्यास मदत होते.

आठवड्यातून दोनदा तरी खायलाच हवी मसूरडाळ !

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

प्रोटीन म्हणजेच प्रथिने ही शरीरात तयार होत नाहीत तर ती आपल्याला आहारातून घ्यावी लागतात. आपली प्रत्येकाची प्रथिनांची गरज ही आपल्या वजनाइतकी असते. त्यामुळेच आपल्या प्रत्येक जेवणात प्रथिनांचा आवर्जून समावेश असायला हवा असे सांगितले जाते. मांसाहार करणाऱ्यांचे ट्रिक आहे पण शाकाहार करणाऱ्यांमध्ये प्रथिनांचे प्रमाण कमी असल्याचे दिसते. मात्र शाकाहार करणाऱ्यांनी आहारात पनीर, दुग्धजन्य पदार्थ, कडधान्ये, डाळी यांचा समावेश केल्यास त्यांनाही चांगल्या प्रमाणात प्रथिने मिळू शकतात. आपण साधारणपणे तूंडाळ, हरभराडाळ आणि मूगडाळीचा आहारात समावेश करतो. पण मसूरडाळ म्हणजेच केशरी रंगाची डाळ आपण आहारात घेतोच असे नाही. पण ही डाळ आरोग्यासाठी अतिशय चांगली असते तसेच ती पचायलाही हलकी असल्याने या डाळीचा आहारात आवर्जून समावेश करायला हवा. पाहूया मसूरडाळ खाण्याचे फायदे

अपायकारक पदार्थ बाहेर टाकण्यासाठी मदत करतात. त्यामुळे नकळतच वाढलेले वजन कमी होण्यास मदत होते.

२) डोळ्यांसाठी फायदेशीर

या डाळी मधून विटामिन ए, विटामिन सी, विटामिन ई मुबलक प्रमाणात मिळते. तसेच प्रोटीन आणि अँटिऑक्सिडंटमुळे डोळ्यांचे आरोग्य चांगले राहण्यास मदत होते. दृष्टी अंधूक होणे, डोळ्यांची आग जळजळ यांसारख्या समस्या भेडसावतात. पण मसूर डाळीचा आहारात समावेश केल्यास या समस्या कमी होण्यास मदत होते.

३) हाडांचे आरोग्य चांगले राहते

या डाळीमधून चांगल्या प्रमाणात कॅल्शियम, फॉस्फरस आणि मॅग्नेशियम मिळते. ज्यामुळे हाडांचे आरोग्य चांगले राहते. ऑस्टिओपोरोसिस सारख्या हाडांशी निगडीत समस्यांचा धोका कमी होण्यासाठी मसूरडाळ फायदेशीर ठरते. तसेच मसूरडाळीतील गुणधर्मांमुळे स्नायूंची ताकद चांगली राहते.

४) पचनक्रियेसाठी फायदेशीर

आपली पचनक्रिया सुळतीत असेल तर आरोग्य चांगले राहण्यास मदत होते. तूर किंवा हरभराडाळ पचायला थोडी जड असते. मात्र मसूरडाळ मूलाच्या डाळीप्रमाणे पचायला हलकी असल्यामुळे पोटाचे आरोग्य चांगले राहते. मसूरडाळीमुळे वातदोष वाढतो आणि कफ आणि पित्त दोष बॅलन्स राहतात.

५) रक्तातील साखरेचे प्रमाण नियंत्रणात राहण्यास मदत

मसूरडाळीमध्ये असणारे कॉम्प्लेक्स कार्बोहायड्रेटस पचण्याची क्रिया संथ असते. त्यामुळे रक्तातील साखर नियंत्रणात राहण्यास मदत होते. त्यामुळे मधुमेह असणाऱ्यांसाठी ही डाळ खाणे फायद्याचे ठरते.

शांत - चांगल्या झोपेसाठी चांगला पलंग नव्हे तर चांगली गादी आवश्यक आहे. सर्वोत्तम क्वालिटीच्या गादी साठी

एकमेव ४५ वर्षांचा समृद्ध अनुभव असलेले शोरूम

सीमा हॅण्डलूम हॉउस पारोला रोड, धुळे

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

सर्वसाधारणपणे नाथ म्हणून ओळखले जाणारे संत एकनाथ महाराज हे महाराष्ट्रातील वारकरी संप्रदायातील एक संत होते. त्यांचा जन्म इ.स. १५३३ मध्ये पैठण येथे

झाला. संत भानुदास हे एकनाथांचे पणजोबा. ते सूर्याची उपासना करीत. श्री संत एकनाथांच्या वडिलांचे नाव सूर्यनारायण होते. आईचे नाव रुक्मिणी होती. आई-वडिलांचा सहवास त्यांना फार काळ लाभला नाही. त्यांचे पालनपोषण आजोबांनी केले. चक्रपाणी आणि सरस्वती हे त्यांचे आजोबा व आजी होते. एकनाथांचे गुरू सद्गुरू जनार्दनस्वामी हे देवगड (देवगिरी) येथे यवन दरबारी अधिपती होते. हे मूळचे चाळीसगावचे रहिवासी; त्यांचे आडनाव देशपांडे होते. ते दत्तोपासक होते. गुरू म्हणून संत एकनाथांनी त्यांना मनोमन वरले होते. नाथांनी परिश्रम करून गुरूसेवा केली आणि साक्षात दत्तात्रेयांनी त्यांना दर्शन दिले; द्वारपाल म्हणून दत्तात्रेय नाथांच्या द्वारी उभे असत असे म्हणतात. नाथांनी अनेक तीर्थयात्राही केल्या.

नाथांनी पैठणजवळच्या वैजापूर येथील एका मुलीशी विवाह केला. एकनाथ आणि गिरिजाबाई यांना गोदावरी व गंगा या दोन मुली व हरी नावाचा मुलगा झाला. त्यांचा हा मुलगा हरिपंडित झाला. त्याने नाथांचे शिष्यत्व पत्करले. एकनाथांनी समाधी घेतल्यानंतर हरिपंडितांनी नाथांच्या पादुका दाखवी आषाढीवारीसाठी पंढरपुरास नेण्यास सुरुवात केली. कवी मुक्तेश्र्वर हे नाथांचे मुलीकडून नातू होते.

संत ज्ञानेश्र्वरांच्या नंतर सुमारे २५० वर्षांनी एकनाथांचा जन्म झाला. 'बये दार उघड' असे म्हणत नाथांनी अभंगरचना, भारूड, जोगवा, गवळणी, गोंधळ यांच्या साहाय्याने जनजागृती केली. एकनाथ हे संतकवी, पंतकवी व तंतकवी होते. त्यांनी आपल्या साहित्याद्वारे जनतेचे रंजन व प्रबोधन केले. ते 'एका जनार्दन' म्हणून स्वतःचा उल्लेख करतात, एका जनार्दनी ही त्यांची नाममुद्रा आहे. 'एकनाथी भागवत' हा त्यांचा लोकप्रिय ग्रंथ आहे. ही एकादश स्कंदावरील टीका आहे. मुळात एकूण १३६७ श्लोक आहेत. परंतु त्यावर भाष्य म्हणून १८,८१० ओव्या संत एकनाथांनी लिहिल्या आहेत. व्यासांनी रचलेले मूळ भागवत १२ स्कंदांचे आहे. नाथांनी लिहिलेल्या भावार्थ रामायणाच्या सुमारे ४० हजार ओव्या आहेत. रुक्मिणी स्वयंवर हेही काव्य त्यांनीच लिहिले आहे. दत्ताची आरतीही (त्रिगुणात्मक त्रयमूर्ति दत्त हा जाण) त्यांची आरती गणपतीसमोर गायच्या आरत्यांपैकी एक आहे. सर्वांत महत्त्वाचे म्हणजे एकनाथांनी ज्ञानेश्र्वरीची प्रत शुद्ध केली. नाथ हे महावैष्णव होते. दत्तभक्त होते, देवीभक्त पण होते. जातिभेद दूर करण्यासाठी यांनी आयुष्यभर प्रयत्न केले.

चौदाव्या शतकाचा उत्तरार्ध हा संत एकनाथांच्या कर्तृत्वाचा कालखंड होय. या कालखंडात जवळजवळ भारतभर यवनी राजसत्तेचे जाळे दृढ झाले होते. राष्ट्र पारत्यांच्या प्रहणाने ग्रस्तले देते. धर्माला पत्नी आली होती. लोकांच्या मनात मरगळ दाटली होती. समाजाचे आचार, विचार आणि भाषा राजसत्तेच्या तंत्राने चालताना दिसत होती. पारंपारिक समाजोद्धारक सामाजिक संस्था निष्प्रभ झाल्या. अशा बिकट परिस्थितीत एकनाथांनी समाजाला संघटित आणि सुस्थिर करण्याचा कृतिशील प्रयत्न केला. वादळात सापडलेल्या संस्कृतीचे नास नाथांसारख्या तत्त्ववेत्त्या आणि कृतिशील संताने सावरण्याचा प्रयत्न केला.

बहामनी काळाच्या अस्मानी सुलतानी संकटाने ग्रसलेल्या महाराष्टाला आपल्या ग्रंथ बळाने, विचार बळाने आणि आचार बळाने दिशा दाखविली. कोणत्याही का कारणाने असेना किंकरतव्यमूढ झालेल्या समाजाला उन्नतीचा, प्रगतीचा, स्वोद्धारचा केवळ कोरडा उपदेश देण्यापेक्षा कृतिशीलतेकडे प्रवृत्त करणे, एकनाथांना महत्त्वाचे वाटत होते. त्या दृष्टीने त्यांनी समाजतेच्या तत्त्वावर उभारलेल्या भागवत संप्रदायाची फेर उभारणी केली आपल्या जीवन शैलीतून समाजासमोर आदर्श निर्माण केला.

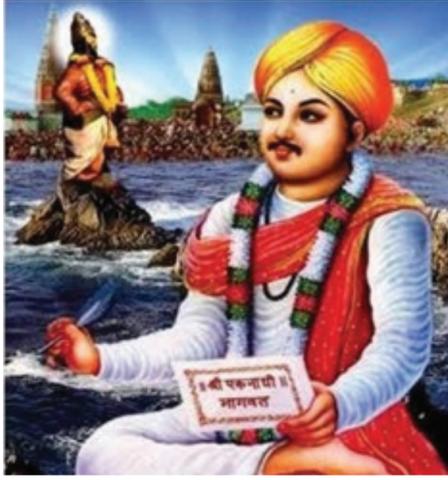
नाथ मते पारखंड । कर्मठता अति बंड ।

तयांचे ते ठेवणे तोंड । हरिभजनं ॥

कुलपरंपरा

पैठणच्या श्रेष्ठ अशा भागवतभक्त संत भानुदास महाराजांच्या कुळात एकनाथांचा जन्म झाला. पूर्वपरंपरेने भानुदासाच्या कुळात हरिभक्तीची परंपरा होती. तिचा स्त्रोत एकनाथांपर्यंत आला. ह्यात नवल ते काय ? भक्तीचे बाळकडू एकनाथांना लहानपणापासूनच मिटाले होते. एकनाथांना बालपणातच मात्या-पित्यांच्या कृपाछत्राला पारखे व्हावे लागले. तरीही आजी-आजोबांनी आपल्या या नातवास वात्सल्याची उणीव भासू दिले नाही. उलट या नातवाला दुधावच्या सायीसारखे जपले आणि उकृष्ट संस्कार केले. घरात सातत्याने चालत असलेल्या प्रवचन कीर्तनातून भागवदभक्तीचा संस्कार एकनाथांवर आपोआप होत गेला. त्यामुळे एकनाथांच्या टिकाणी मुळात असलेली भक्तिभावनेची वेल, ह्या संस्कारांनी बहास आली. नाथांची भक्ती डोळस

एकनाथ महाराजांची जीवनी..!

आणि समाजसन्मुख अशी राहिली. त्यांच्या मनात स्वोद्धारबरोबर समाजोद्धार झाला पाहिजे, असा विचार सतत असे. केवळ शब्द पांडित्याने हे होणार नाही. समानतेच्या विचारांची पाळेमुळे समाजमनात रुजवावयाची असतील तर त्या समाजमनाचा विश्वास आपल्या वागण्यातून मिळवला पाहिजे असे त्यांना वाटे. स्वतःच्या मार्गदर्शनासाठी आधी आपणच गुरूंचा धांडोळा घेतला पाहिजे. त्यांच्या मार्गदर्शनाने लोकांना दिशा दाखविते येईल अशा विचारांनी एकनाथांनाना ग्रसले. नाथांनी गुरू प्रामितीचा मार्ग चोखाळला.

सद्गुरू

आध्यात्मिक मार्गात सद्गुरूंना अनन्यसाधारण महत्त्व आहे. सद्गुरूप्राप्तीची पहिली पायरी म्हणजे गुरूसेवा. गुरूप्राप्तीच्या ओढीने एकनाथ पैठणहून निघाले ते थेट देवगिरीस आले. तेथे जनार्दन स्वामींची सेवा त्यांनी आरंभली. सेवेने तृप्त झालेल्या स्वामींनी एकनाथांवर कृपा केली. गुरूसमवेत एकनाथांनी गीता, भागवत, उपनिषदे, योगवासिष्ठ इ. ग्रंथांचे वाचन, चिंतन, मनन आणि परिशीलन केले. त्या परिशीलन विचार आपल्या आंगी उतरविण्याची पराकाष्ठा केली. सद्गुरूंच्या आज्ञेने एकनाथांनी तपश्चर्या केली. तीर्थयात्रा केल्या. तपश्चर्येने नाथांच्या टिकाणी असलेल्या संदेहांचा निचरा झाला. तीर्थयात्रेच्या निमित्ताने समाजाचे, समाजमनोवृत्तीचे, आचार-विचारांचे निर्दिक्षण नाथांना करता आले. या अभ्यासामुळे नाथांना आपल्या जीवनातील पुढील कार्याचा आराखडा आपल्यासमोर तयार करता आला.

एकनाथांचे लौकिक गुरू जनार्दनस्वामी असले तरी मानस गुरू संत ज्ञानेश्र्वर आहेत. तेराव्या शतकात भागवत संप्रदायाचे सामाजिक समतेचे जे कार्य ज्ञानेश्र्वरांनी सुरू केले होते ते मध्यतरीच्या कालखंडात काहीसे खंडित झाले होते. ते कार्य एकनाथांना पुढे यायचे होते. त्या दृष्टीने त्यांच्या कार्याची वहिवाट सुरू होती. ज्ञानेश्र्वरांनी तेराव्या शतकात आपला विचार परंपरागत कर्मकांडात, मठामंदिरात बंदिस्त न करता अठरापगड जाती असलेल्या बहुजन समाजापर्यंत नेला. नुसता नेला नाही तर त्यांच्या मनःकोषात बिंबवला. ज्ञानेश्र्वरांचे हे कार्य एकनाथांनी आपल्या काळात कृतिशीलतेतून पुढे नेले.

ज्ञानदेवे येऊनि स्वयंता । सांगितली यात पजलागि ।

दिव्य तेजःपुंज मदनाला पुढळा । परब्रह्म केवळ बोलतसे ।

अजान वृक्षाची मुळी कंठास लागली । येऊनी आळंदी काढ वेगी ।

एका जनार्दनी पूर्व पुण्य फळले । श्रीगुरू भेटले ज्ञानेश्र्वर ॥

या अंभंगाचा अभिधाशक्तीने जो अर्थ सांगितला जातो तो असा की, ज्ञानेश्र्वरांच्या आळंदी येथील समाधीस अजानवृक्षाच्या मुळीचा विळखा बसला होता. तो दुकाडण्यासाठी नाथांना ज्ञानेश्र्वरांनी स्वयंता सांगितले. या अर्थीपेक्षा वरील अंभंगाचा रूपकात्मक अर्थ आपण घेतला तर तो अधिक चपखलपणे लक्षात येतो, तो असा, एकनाथकालीन समाजमनावर अज्ञान, अंधश्रद्धा, कर्मकांडे इ. मुळ्या खोलपर्यंत गेल्या होत्या. ह्या सर्व गोष्टीत अडकलेल्या समाजाला ज्ञानी करावयाचे असेल तर काही वेगळा कृतिशील विचार त्यांच्यासमोर ठेवणे आवश्यक होते. ते कार्य नाथांनी केले. ते कार्य

एकनाथांच्या कृतिउक्तीतून समाजासमोर आले. आदर्श गृहस्थाश्रमाचा वास्तुपाठ लोकांसमोर एकनाथांच्या गृहस्थधर्माच्या माध्यमातून आला. अशा रीतीचा वेगळा अर्थ वरील अंभंगाचा कादला तर एकनाथांच्या

कार्याचे वेगळेपण सहज दृगोचर होते. एकनाथ काळात प्रतिकारशून्य झालेल्या हिंदुसमाजाचे कार्यक्षमता आणि अस्मिता जागविण्याचे दुष्कर कार्य नाथांना करावयाचे होते. यासाठी कोणाची मदत वा सहानुभूती मिळेल, ही त्यांना अपेक्षा नव्हती. आपण आपले कार्य आपल्या वागण्यातून करावे, आचरणातून दाखवावे, त्याचा परिणाम समाजावर होईल आणि तो आचार-विचार समाजाला पटला तर तो विचार समाज पटकन उचलून धरेल हीही खात्री त्यांना होती. एकनाथांची ती खात्री सार्थ होती. त्यांच्या काळापूर्वी निष्प्रभ झालेल्या धर्म, भाषा, वाङ्मय आणि संस्कृती इत्यादींना नाथकाळात चैतन्य मिळाले. लोकांच्या मनातील आपल्या संस्कृती, धर्म इ. विषयीची अस्मिता पुनर्जागृत होत होती. या सांस्कृतिक पुनरुज्जीवनाचे प्रवर्तक एकनाथ होत. स्वोद्धार आणि लोकोद्धार करण्यासाठी काही वेगळे प्रयास करण्याची आवश्यकता नाही, घर-संसार सोडून कुठेही जावे लागत नाही. विहित कर्म, गृहस्थधर्म करित असतानाही आपले इप्सित साध्य करता येते असा त्यांचा विश्वास होता. गृहश्रम न सांडिता । कर्मखा नोसांडिता ।

निज व्यापारी वर्तता । बोधु सर्वथा न मेळे ॥

एकनाथांच्या जीवशैलीतून प्रपंच आणि परमाथी यांचा समन्वय आढळतो. त्यांनी आचारांची शुद्धता राखून कर्मठपणाचे बंड मोडले. पांडित्याची प्रतिष्ठा वाढवून पढिकतेचे स्तोम कमी केले. प्रेमळपणा, सौजन्य आणि शांती या स्वतःच्या सहज गुणांनी लोकांच्या मनात प्रेम निर्माण केले.

एक हरीआत्मा

कोणत्याही घरात जन्म झाला तरी त्या जन्माने व्यक्त होणाऱ्या भेदाची प्रतिष्ठा ज्ञानी माणसाने बाळगू नये. कारण सर्वांचा आत्मा एकच असतो, त्याचा आदर केला पाहिजे. केवळ माणसांपुरता हा नियम नसून गृहस्थादिकांच्या संदर्भातही हे जाणले पाहिजे. "आत्म्याच्या एकत्वाचे रहस्य जाणून जाणत्या पुरुषाने आपले वर्तन सर्वांसाठी समदृष्टी या न्यायाने ठेवावे", हा विचार एकनाथांनी केवळ सांगितला नाही तर कृतीतून दाखविला. तीर्थयात्रा करित असताना काशीची गंगा दक्षिणेत रामेश्र्वरास अर्पण केली म्हणजे पुण्यसंचय होतो, असा समज होता. एकनाथांनी गंगा येऊन रामेश्र्वराकडे जात असताना तहानेने व्याकूळ झालेले गाढव रस्त्यात पाहिले. त्याची ती तहानेची धडपड त्यांना स्वस्थ बसू देईना. "सर्वाभूती आत्मा" हे तत्त्व लक्षात घेऊन त्या गाढवास गंगेकडे पाजले, त्याचा आत्मा तुम केला. तीर्थयात्रेतील बरोबरच्या लोकांना आश्चर्य वाटले. परंतु नायथांना कर्मव्यप्रीत्ये, कृतिउक्तीच्या ऐश्वर्याचे समाधान वाटले असावे. ही कथा सत्या-सत्यतेच्या कसोटीवर घासणे न घासणे यात स्वास्थ्य नाही. आत्म्याच्या एकत्वाचा आहो, हा विचार नाथांनी आपल्या वरील कृतीतून दाखविला. नाथांच्या विचारांची साक्ष देणारी ही कथा जीवनमूल्याचा आदर्श समाजापुढे ठेवणारी आहे हे निश्चित.

नाथकाळात वर्णाभेदावर फार काटेकोरपणे पाळला जात होता. सर्वज्ञ नाथ मात्र कर्मकांडातील वर्णाश्रम धर्माचे फोलपण जाणत होते. सर्वाभूती आत्मा एकच आहे, याचे ज्ञान त्यांना झालेले होते. त्यामुळे त्यांची वागणूक सर्वांशी समान होती. जशी ब्राह्मणांशी तशीच अंत्यजाशी. नाथांच्या घरी श्राद्धाची पाकक्रिया चालू असताना त्याचा दरवळ रस्त्यावरून जाणाऱ्या महारांच्या नाकात शिरला. 'काय हे चविष्ट अन्न' असा विचार महारांच्या मनात आला. नाथांनी संपूर्ण महारावाडा घेत घेतला. श्राद्धाची पुन्हा पाकक्रिया केली. श्राद्ध पुढे करण्यास आले नाहीत. नाथांनी खेद मानला नाही. असेच एकदा गोदावरीच्या तीरावर उन्हात रडणाऱ्या मुलाला नाथांनी कडेवर घेतले. त्याला त्याच्या घरी पोहोचवले. ते मूल कडेवर घेताना ते कोणाचे मूल हा विचार नाथांच्या मनात शिवलाही नाही. 'सर्वाभूती भगवत' ही भावना आपल्या कृतिउक्तीतून बाळगणाऱ्या नाथांनी समाजाची पर्वा न करता कर्मकांडाच्या भिंती ओलांडल्या. नाथांच्या या कृती बंदनीय आहेत. त्यांच्या रक्तात समभावाने विचार किती खोलवर रुजले होते याचा प्रत्यय या दत्तकथांमधून येतो. आपल्या बिडान्यात येणाऱ्या वडाऱ्याचा सत्कार करणे, आजारी महारांची सुशुषा करणे अशा नाथजीवनातील अद्भुत चमत्कारांच्या दत्तकथा नाहीत तर त्यांच्या संतत्वाचा साक्षात्कार दाखविणाऱ्या कथा आहेत. त्यातून त्यांची विचारसरणी आणि सर्वांकडे समानतेने पाहण्याचा विशाल दृष्टिकोन प्रत्ययास येतो. नाथांचे असे आचरण तत्कालीन सामाजिक परिस्थितीकडे पाहता चमत्कारप्रमाणे अद्भुत वाटणारे आहे. त्यांच्या काजळात समाजात तत्त्वज्ञान आणि आचरण यातील तफावट दिसून येत होती. ती तफावट नाथांनी आपल्या वागण्यातून दूर करण्याचा कृतिशील प्रयत्न केला हे त्यांचे वेगळेपण आहे.

वारकरी संप्रदायातील महान संत : एकनाथ महाराज

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

संत एकनाथ महाराज हे महाराष्ट्रातील वारकरी संप्रदायातील महान संत होते. जे आपल्या समतावादी विचार, करुणा आणि भक्तीसाठी ओळखले जातात. त्यांच्या गोष्टी मानवामधील देवत्व आणि अनैक्य भक्ती शिकवतात. त्यापैकी प्रसिद्ध गोष्टींमध्ये तहानलेल्या गाढवाल कावडीचे पाणी पाजणे, मात्रिकाने थुंकल्यानंतरही त्याला क्षमा करणे आणि महार वस्तीत जाऊन त्यांना भोजन देणे यांचा समावेश होतो. काशीवरून रामेश्र्वरासाठी आणलेले गंगेचे पाणी नाथांनी वाटदत तहानलेल्या गाढवाल पाजले आणि 'हेच खरे रामेश्र्वर आहे', असे सांगितले. फाल्गुन वद्य षष्ठी अर्थात नाथषष्ठी सोमवार, दि. ९ मार्च २०२६ रोजी सर्वत्र साजरी झाली. त्यानिमित्ताने...

एका मात्रिकाने नाथांवर १०८ वेळा थुंकले, तरीही नाथांनी संताप न करता उलट त्यांच्या मनातल्या मनावर आपल्या पायाला झालेल्या जखमेवर उपाय केला. यामुळे मात्रिकाचे हृदयपरिवर्तन झाले. आपल्या पितृकार्यासाठी बनवलेले अन्न नाथांनी जात-पात न मानता महार वस्तीतील लोकांना भरवले. ज्यामुळे समाजाला समतेचा संदेश मिळाला. नाथांच्या भक्तीवर प्रसन्न होऊन भगवान विष्णू 'खंड्या' नावाच्या मुलाच्या रूपात १२ वर्षे त्यांच्या घरी राहून पूजा-अर्चा आणि पाणी भरण्याचे

काम करत होते. एकनाथ महाराजांनी भक्ती, नम्रता आणि करुणेचा आदर्श घालून दिला. नाथांची वाणी जेवढी रसाळ तेवढीच त्यांची लेखणीही ओघवती होती. कृष्णभक्ती आणि आत्मबोधाने वर्णन असलेला 'रुक्मिणी स्वयंवर' हा ग्रंथही त्यांच्या विद्वत्तेची साक्ष देतो. त्याचबरोबर ते बहुजन समाजात वावरत होते. त्यामुळेच वासुदेव, वाघ्या, मुळी, कोल्हाटीण, विंचू, सर्प, देत दळण, कांडण, जोगवा, गोंधळ, कापडी, पांगळा अशा प्रकारची अनेक नित्य जीवनातील प्रकारांवर नाथांनी भारूड रूपात केलेले कवित्व खूप काही अध्यात्म सांगून जाते. भारूडप्रमाणेच नाथांच्या अंभंगातून तत्कालीन समाजाचे चित्रण उभे राहते. त्यांच्या आरत्या तर धरोघरी पोचल्या आहेत. ते अंभंग अगर आरतीच्या शेवटी लिहीत, 'एका जनार्दनी' म्हणजेच आपल्याबरोबर ते आपल्या गुरूंचेही नाव जोडीत. नाथ त्यांच्या घरी राहणाऱ्या श्रीखंड्याला म्हणाले होते, की 'फाल्गुन वद्य षष्ठी हा गुरूर्जांचा जन्मदिवस आणि निर्वाण दिवस आहे. तेव्हा आमचेही निर्वाण याच दिवशी होणार आहे. कारण माझे कार्य आता संपलेले आहे' आणि खरोखरच इ.स.१५९९ मध्ये नाथांनी गोदावरी नदीत आत्मसमर्पण केले. तो दिवस होता फाल्गुन वद्य षष्ठी. नाथ ६६ वर्षे जगले.

५) सिंह किंवा सिंह राशी बीज मंत्र

सिंह राशीचा मंत्र कर्क राशीच्या लोकांना धन, यश, जमीन, नोकरी आणि इतर सिद्धी मिळविण्यास मदत करतो. सकाळी स्नान केल्यानंतर, मंत्राचा जप करा. तुम्ही तुमच्या पूजागृहात किंवा शांत ठिकाणी मंत्राचा जप करावा. हा मंत्र महत्त्वपूर्ण आहे कारण तो जीवनातील सर्व प्रकारच्या समस्या दूर करतो. मंत्राचा जप अनेक प्रकारच्या नातेसंबंधांच्या समस्यांचे निराकरण करण्यास देखील मदत करतो.

सिंह राशीचा मंत्र असा आहे

ॐ ह्रीं श्रीं सौः ।
ओम ह्रीं श्रिंगं सौ
अर्थ- ॐ हा विश्वातील सर्वांत आध्यात्मिक ध्वनी मानला जातो. हिंदू धर्मात, ॐ हा ध्वनी पवित्र मानला जातो. हीम बीज मंत्र हा देवी भुवनेश्वरीला श्रद्धांजली आहे. श्रीम बीज मंत्र हा लाभाची देवी महालक्ष्मीला श्रद्धांजली आहे. सौ मंत्राचा अर्थ 'मी आहे' असा होतो आणि परिणामी तो त्या मंत्राने संपतो.

सिंह राशी मंत्राचा जप करण्याचे फायदे

हा राशी मंत्र आपली ध्येये आणि आकांक्षा साध्य करण्यास मदत करतो. सिंह राशी मंत्र आपल्याला कठीण काळात दृढतेने वागण्याची क्षमता देतो. हे आपल्याला आपल्या मनावर नियंत्रण ठेवण्यास आणि ते शांत ठेवण्यास मदत करते. हा मंत्र भविष्यासाठी चंगले नेते विकसित करण्यास देखील मदत करतो. शिवाय, सिंह राशी मंत्र व्यवसायाच्या क्षेत्रातील जोखीम कमी करण्यास मदत करतो. सिंह राशी मंत्राचा जप करण्यासाठी सर्वोत्तम वेळ कधीही या मंत्राचा जप किती वेळा करायचा ११,१०८ किंवा १००८ वेळा सिंह राशी मंत्र सिंह राशीखाली जन्मलेले लोक कोणत्याही दिशेला तोंड करून हा मंत्र जप करा.

६. कन्या किंवा कन्या राशीचा मंत्र कन्या राशीच्या किंवा कन्या राशीच्या व्यक्तीसाठी राशी कन्या मंत्र हा एक अनोखा मंत्र आहे.

राशी मंत्र : अर्थ, महत्त्व आणि फायदे

भाग-२

हा मंत्र शत्रूंना पराभूत करण्यास मदत करेल. कर्जासारख्या आर्थिक समस्यांचे निराकरण करण्यास मदत करेल. तूळ राशीच्या व्यक्तीसाठी तुला बीज राशीचा मंत्र खालीलप्रमाणे आहे.

तुला राशीचा मंत्र असा आहे:

ॐ ह्रीं क्लीं श्रीं ।
2ओम ह्रीं क्लीं श्रिंगं

अर्थ- ओम हा विश्वातील सर्वांत आकर्षक ध्वनी असल्याचे म्हटले जाते. हीम बीज मंत्र हा देवी भुवनेश्वरीला प्रार्थना आहे, ज्याला महामाया असेही म्हणतात. हा बीज मंत्र अत्यंत प्रभावी आहे कारण तो त्याचे पठण करणाऱ्या व्यक्तीमध्ये नेतृत्वाचे गुण वाढवतो. क्रीम बीज मंत्र हा भगवान श्रीकृष्णाला आवाहन आहे. श्रीम बीज मंत्र धन आणि यशाची देवी महालक्ष्मीचा सन्मान करतो.

तुला राशी मंत्राचा जप करण्याचे फायदे

नवग्रहांच्या नकारात्मक स्थितीमुळे सर्व प्रकारच्या समस्या सोडवण्यासाठी तूळ राशीचा मंत्र फायदेशीर आहे. वैदिक ज्योतिषशास्त्रातील हा मंत्र हक्कलेल्या मौल्यवान वस्तू शोधण्यास आणि संपत्ती मिळविण्यास देखील मदत करतो. हा मंत्र जीवनाकडे पाहण्याचा एक वेगळा दृष्टिकोन प्रदान करतो आणि उपासकाला वाढण्यास मदत करतो. तसेच, तुला राशी मंत्र नकारात्मक विचार आणि कल्पना दूर करण्यास मदत करतो आणि जीवनात आनंद आणण्याचे उद्दिष्ट ठेवतो. हे भक्ताला कठीण परिस्थिती स्वतःहून हाताळण्यास मदत करते आणि त्यांना मजबूत बनवते. तुला राशी मंत्राचा जप करण्यासाठी सर्वोत्तम वेळ कधीही या मंत्राचा जप किती वेळा करायचा ११,१०८ किंवा १००८ वेळा तुला राशी मंत्र तूळ राशीखाली जन्मलेले लोक कोणत्याही दिशेला तोंड करून हा मंत्र जप करा.

८. वृश्चिक किंवा वृश्चिक राशीचा मंत्र

राशीचा आठवा चंद्र राशी म्हणजे वृश्चिक राशी.